

TPO –liitto

2019

Vuosikertomus

Sisältö

Taiteen perusopetusliitto – sateenvarjo yhdeksälle taiteentalalle	2	TPO-liitto ottaa kantaa	11
Puheenjohtajan katsaus	3	Kumppanuudet	12
Tietoperustan vahvistamisen vuosi	4	TPO-organisaatio	
Selvitys taiteen perusopetuksesta	5	Kevyt organisaatio - monialaista osaamista	14
Luotsit II –koulutus täydensi opetussuunnitelmaosaamista	6	Hallitus	15
Viestintä	7	Yhteiskunnallisen vaikuttamisen työryhmä	16
Kestävä taiteen perusopetus		Osaamistyöryhmä	17
Kestävä taiteen perusopetus –hanke käyntiin	9	Talous	
Kestävyysindikaattorit tpo-oppilaitoksille	10	Talouden näkymiä	19

Taiteen perusopetusliitto – sateenvarjo yhdeksälle taiteenalalle

Taiteen perusopetusliitto TPO ry on perustettu vuonna 2007. Liiton toiminnan päätavoitteina on taiteen perusopetuksen yhteiskunnallisen aseman vahvistaminen ja alan osaamisen kehittäminen.

TPO-liitto toimii jäsenliittojensa yhdyssiteenä ja valvoo niiden etua maan kulttuuri- ja koulutuspolitiikassa. Liitto osallistuu taiteen perusopetuksesta käytävään keskusteluun ja pyrkii vaikuttamaan alaa ja sen rahoitusta koskeviin ratkaisuihin. Liitto ottaa kantaa ajankohtaisiin koulutus- ja kulttuuripoliittisiin kysymyksiin ja osallistuu asiantuntijana alan verkostojen toimintaan.

TPO-liiton jäseninä ovat valtakunnalliset taiteen perusopetusta edustavat liitot:

Esittävien taiteiden oppilaitosten liitto ETOL ry

Käsi- ja taideteollisuusliitto Taito ry

Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liitto ry

Suomen musiikkioppilaitosten liitto SML ry

Suomen sanataideopetuksen seura ry

Suomen tanssioppilaitosten liitto STOPP ry

Jäsenjärjestöt edustavat yhteensä 270 taiteen perusopetusta antavaa jäsenoppilaitosta ja informaatiojäsentä, jotka antavat arkkitehtuurin, kuvataiteen, käsityön, mediataiteiden, musiikin, sanataiteen, sirkustaiteen, tanssin ja teatteritaiteen taiteen perusopetusta.

Puheenjohtajan katsaus

Kulunut vuosi oli taiteen perusopetuksen sekä TPO-liiton näkökulmasta monella tapaa poikkeuksellisen hieno vuosi. **Kyseessä oli ensimmäinen täysi kalenterivuosi liiton historian aikana, kun meillä työskenteli kokoaikainen toiminnanjohtaja.** Tämä on mahdollistanut uudella tavalla jatkuvan yhteydenpidon jäsenyhdistyksiin, opetus- ja kulttuuriministeriöön sekä muihin sidosryhmiin. **Tehty määrätietoinen työ on osaltaan vaikuttanut siihen, että taiteen perusopetus on entisestään vahvistanut asemaansa osana virallista koulutusjärjestelmää.**

Opetus- ja kulttuuriministeriö teetti keväällä 2019 selvitystyön Taiteen perusopetuksen rahoitusjärjestelmän uudistustarpeista taiteen perusopetuksen saatavuuden turvaamiseksi. **Keväällä 2019 valmistuneessa pääministeri Rinteen**

hallitusohjelmassa osoitettiin lisäresursseja taiteen perusopetuksen järjestämiseen. Näin kyettiin tuomaan helpotusta selvityksessä esiin nousseisiin epäkohtiin. Taiteen perusopetukselle osoitettujen lisämäärärahojen turvin **tiede- ja kulttuuriministeri Hanna Kosonen myönsi opetustuntikohtaiseen valtionosuuteen oikeuttavan luvan 13 uudelle koulutuksen järjestäjälle,** ja viiden koulutuksen järjestäjän aiempaa lupaa laajennettiin vuoden 2020 alusta alkaen.

Toimintavuonna paneuduttiin myös viestinnän kehittämiseen. Jäsenyhdistysten ja oppilaitosten viestinnän tueksi tuotettiin viestinnän työkirja, jonka toivotaan toimivan arjen työkaluna, helpottamassa taiteen perusopetusta koskevaa viestintää.

Luotsit II -hanke jatkui yhteisillä seminaareilla sekä taiteenalojen erillisillä koulutuksilla. Hankkeen

tehtävänä on vahvistaa opettajien pedagogisten taitojen vahvistaminen sekä opetussuunnitelmatyön jalkauttamisen tukeminen. Hanke päättyy keväällä 2020.

Tiede- ja kulttuuriministeri Kosonen lausui opetus- ja kulttuuriministeriön strategia- ja kehittämisspäivässä 14.10.2019: "taiteen perusopetus on Suomen kruununjalokivi". Tähän voimme varmasti yhtyä ja kiittää päättäjiä sekä virkamiehiä luottamuksesta taiteen perusopetuksen toimijoita kohtaan. Lisäksi haluan kiittää kaikkia jäsenliittojen edustajia ja oppilaitosten opettajia, rehtoreita ja muuta henkilöstöä. Toimimalla yhteistyössä, saman päämäärän eteen, olemme vahvoja.

Minna Hyytiäinen
puheenjohtaja

Tietoperustan vahvistamisen vuosi

Taiteen perusopetuksen tietoperusta on pitkään kaivannut vahvistamista.

Vuonna 2019 aiheeseen tartuttiin urakalla, ja tietoa kerättiin ennätysmäärä.

Toimintavuoden aikana taiteen perusopetus oli ensi kertaa mukana opetus- ja kulttuuriministeriön tilaamassa [Opettajat ja rehtorit Suomessa tiedonkeruussa](#), jonka noin kolmen vuoden välein tehtävästä koonnista vastaa Tilastokeskus.

Kuntien tavoista järjestää tai hankkia taiteen perusopetusta alueellaan kerättiin tietoa valtiovarainministeriön vuosittain tilaaman, ja Tilastokeskuksen toteuttaman, [Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvauskyselyn](#) avulla.

[Opetushallitus](#) toteutti laajan tiedonkeruun, jossa kartoitettiin yleisesti taiteen perusopetuksen tilaa. Edellinen vastaava raportti on yli kymmenen vuodem takaa.

Taideyliopiston ArtsEqual-tutkimushanke selvitti [taiteen perusopetuksen saavutettavuutta](#) taiteen perusopetuksen oppilaitoksille suunnatun kyselyn avulla.

[Ruotsinkielisen taiteen perusopetuksen tarjontaan ja saatavuuteen](#) pureutui Svenska Kulturfonden teettämässään kartoituksessa.

[Teveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ylläpitämä Kulttuurin TEA-viisari](#) sisältää myös taiteen perusopetusta koskevia kysymyksiä, joita kuluneen vuoden aikana tarkennettiin.

Eri selvitysten kautta kerätyt tiedot julkaistaan valtaosin vuoden 2020 aikana.

Selvitys taiteen perusopetuksesta

Opetus- ja kulttuuriministeriön teettämä, professori Anniina Suomisen laatima [Selvitys taiteen perusopetuksen rahoitusjärjestelmän uudistamistarpeista taiteen perusopetuksen saatavuuden turvaamiseksi sekä rahoitusjärjestelmän selkeyttämiseksi ja ajantasaistamiseksi](#), herätti kevään ja syksyn mittaan runsaasti keskustelua. Sävyt vaihtelivat huolestuneisuudesta toiveikkuuteen.

[Selvitysraportti](#) nosti esiin mm. taiteen perusopetukselle suunnatun valtion rahoituksen riittämättömyyden, ja opetuksen maantieteellisen ja eri taiteenalojen epätasaisen saatavuuden. [Raportti sisältää yhteensä 19](#), myös muuhun kuin suoraan valtion rahoitusjärjestelmään liittyvää, [toimenpide-ehdotusta](#).

Pääministeri Antti Rinteen hallitusohjelmaan kirjattiin [2 miljoonan euron korotus taiteen perusopetuksen kehittämiseen](#).

Tiede- ja kulttuuriministeri Hanna Kosonen myönsi marraskuussa taiteen perusopetuksen järjestämisluvut vuodesta 2020 alkaen kahdeksan eri taiteenalan oppilaitokselle. Taiteen perusopetuksen opetustuntikohtaiseen valtiosuuteen oikeuttavan luvan sai 13 uutta koulutuksen järjestäjää, ja viiden koulutuksen järjestäjän aiempaa lupaa laajennettiin. [Mediataiteiden opetukseen myönnettiin järjestämislupa nyt ensimmäisen kerran](#).

[Uusia oppilaitoksia](#) saatiin opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän tuntiperusteisen valtiosuuden piiriin yli kymmenen vuoden tauon jälkeen. [Tämä oli hieno päätös vuodelle!](#)

Luotsit II –koulutus täydensi opetussuunnitelmaosaamista

Syksyllä 2018 käynnistetyssä Luotsit II –koulutuksessa keskityttiin arvioimaan vasta laadittuja paikallisia opetussuunnitelmia ja lisäämään opettajien ja rehtoreiden valmiuksia niiden käyttämisessä.

Koulutuspäiviä järjestettiin yhdeksän. Kolme päivistä kokosi yhteen kaikkien yhdeksän taiteen perusopetuksen taiteenalojen edustajat. Lisäksi muodostettiin pienempiä ryhmiä, joista kukin kokoontui vuoden aikana kahdesti. Arkkitehtuuri, mediataiteet, kuvataide, käsityö ja sanataide muodostivat yhden ryhmän, musiikki toisen ja tanssi, teatteritaide ja sirkustaide kolmannen.

Luotsit II -koulutuksen kaikki 300 koulutuspaikkaa täyttyivät syksyn 2018 ilmoittautumisen yhteydessä. Vuoden mittaan etäosallistumisen suosio kasvoi, ja myös luentopäivien tallenteita katsottiin jälkikäteen ahkerasti.

Luotsit II -koulutus oli TPO-liitolle suuri satsaus. Hanke työllisti osa-aikaisesti seminaarikoordinaattorin, seitsemän jäsenliittoja edustavaa taiteenalakoordinaattoria ja edellytti toiminnanjohtajan ja jäsenliittojen työpanosta. Koulutus toteutettiin Opetushallituksen rahoituksella.

Viestintä

”Jokainen kohtaaminen on mahdollisuus viestiä siitä, mitä taiteen perusopetus on, ja miksi se on tärkeää. Mitä yhtenäisempää viestintämme on, sitä voimakkaammin äänemme kuuluu.”

Viestinnän kehittäminen nostettiin vuonna 2019 TPO-liiton vaikuttamistyön kärkeen. Ensiaskeleena laadittiin viestinnän työkirja kaikkien taiteen perusopetuksen parissa työskentelevien käyttöön.

Viestinnän työkirjaan koottiin taiteen perusopetuksen kannalta oleelliset viestinnän kohderyhmät, ja laadittiin kullekin ryhmälle suunnatut hissipuheet ja pääviestit. Viestinnän kanaviin, kuten myös riskeihin ja niiden hallintaan, kiinnitettiin huomiota. Työkirja tarjoaa lisäksi oppilaitoksille mallin viestinnän vuosikellon rakentamiseksi ja kannustaa kokoamaan alan toimijat alueellisesti yhteen.

TPO-liiton viestinnän mahdollisuuksia parannettiin rakentamalla uudet verkkosivut.

LUODAAN YHDESSÄ

KESTÄVÄ TPO

Hyvän huomisen harrastus

Kestävä taiteen perusopetus –hanke käyntiin

Taiteen perusopetusliiton ja OKKA-säätiön yhteishankkeen tavoitteena on avata taiteen perusopetuksen ja taidekasvatuksen roolia kestävän tulevaisuuden rakentajana. Taidekasvatus tarjoaa mahdollisuuden kaikenikäisten oppijoiden ajattelun avartamiseen, vaihtoehtojen tulevaisuuksien kuvittelemiseen, uusien merkitysten rakentamiseen ja yhteisöllisyyden vahvistamiseen. Tämän ajattelun tiivistämme kestävyyskriteereiksi, joiden avulla taiteen perusopetuksen oppilaitokset voivat arvioida toimintaansa sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteita.

Kestävä taiteen perusopetus hanke lähti liikkeelle keväällä toteutetulla alkukartoituksella. Alkukartoitukseen vastasi 67 oppilaitosta.

Vastaajat edustivat kaikkia yhdeksää taiteen perusopetuksen taiteenala. Vastanneista oppilaitoksista lähes kolmekymmentä oli kiinnostunut osallistumaan myös kestävyyskriteerien syksyllä käynnistyneeseen pilotointiin. Tämä oli hieno osoitus kiinnostuksesta ajankohtaista, ja tulevaisuutemme kannalta keskeistä, teemaa kohtaan!

Kestävyyttä on toki taiteen perusopetuksen piirissä ehditty pohtia jo muutoinkin. [Alkukartoitukseen vastanneista oppilaitoksista lähes 94 %:lla kestävyysnäkökulma näkyi jo oppilaitoksen strategiassa ja tavoitteissa:](#) vajaalla kolmanneksella hyvin paljon, hieman yli kolmanneksella melko paljon, ja vajaalla kolmanneksella jonkin verran. [Noin puolella](#)

vastanneista oppilaitoksista on oma kestävän kehityksen ohjelma, tai teeman arviointi ja kehittäminen on kytketty osaksi oppilaitoksen laadunhallintaa.

Kaikki alkukartoituksen vastaajat olivat yhtä mieltä siitä, että [taideopetus edistää merkitysten, osallisuuden ja yhteisöllisyyden rakentamista.](#)

Valtaosa vastanneista ajattelee lisäksi, että taideopetus edistää aktiivista yhteiskunnallisen muutoksen tekemistä ja oppilaiden tulevaisuusajattelua. Yli puolet vastanneista oli toteuttanut kestävän kehityksen kysymyksiin liittyviä taide- tai oppimisprojekteja ulkopuolisten kumppaneiden kanssa.

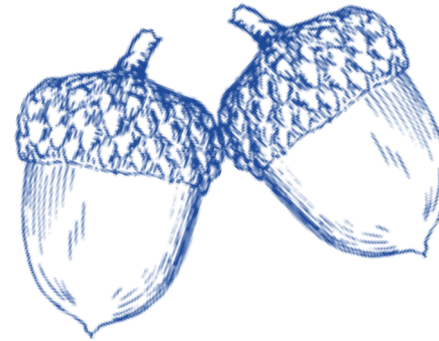
Hanke toteutetaan ELY-keskuksen myöntämällä avustuksella.

Kestävyyssindikaattorit taiteen perusopetuksen oppilaitoksille

Kestävä taiteen perusopetus –hankkeen aikana rakennetaan taiteen perusopetuksen oppilaitoksille kestävyyssindikaattorit.

Taiteen perusopetuksen kestävyyssindikaattorit ovat oppilaitoksen toiminnan kehittämisen työkalu, jonka avulla opetushenkilöstö ja opetuksen suunnittelijat voivat yhdessä arvioida oppilaitoksensa toimintaa. Kriteerien avulla tarkastellaan oppimisympäristöä, toimintakulttuuria, opetusta ja johtamista.

Pilottioppilaitokseksi ilmoittautui 28 eri puolilla maata sijaitsevaa oppilaitosta, jotka edustavat kaikkia yhdeksää taiteen perusopetuksen taiteenala. Syksyn aikana pilottioppilaitokset kokoontuivat koulutuspäiviin Helsingissä ja Tampereella. Kestävyyssindikaattorien pilaotoinnin pariin oppilaitokset pääsevät vuoden 2020 alussa.

TPO-liitto ottaa kantaa

Vuoden aikana annetut lausunnot:

- Taide- ja taiteilijapolitiikan suuntaviivat –työryhmän esitys taide- ja taiteilijapolitiikan keskeisiksi tavoitteiksi, opetus- ja kulttuuriministeriö
- Selvitys taiteen perusopetuksen rahoitusjärjestelmän uudistamistarpeista taiteen perusopetuksen saatavuuden turvaamiseksi sekä rahoitusjärjestelmän selkeyttämiseksi ja ajantasaistamiseksi, opetus- ja kulttuuriministeriö
- Hallituksen esitys vuoden 2020 talousarvioksi ja Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2020 – 2023, eduskunnan sivistysvaliokunta sekä sivistys- ja tiedejaosto

Lisäksi liitto toimitti kannanoton hallitusohjelman valmistelijoille taiteen perusopetuksen rahoitustarpeista ja oli eduskunnan sivistysvaliokunnan ja sivistys- ja tiedejaoston kuultavana.

Kumppanuudet

TPO-liitto oli toimintavuonna yhteistyökumppani:

SATA2-hankkeessa, jonka avulla lisätään taiteen perusopetuksen järjestäjien ja lastenkulttuurikeskusten osaamista erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten taidekasvatuksessa. Hankkeen toteuttajina ovat Pirkanmaan lastenkulttuurikeskukset ja yhteistyössä mukana Suomen lastenkulttuurikeskusten liitto, Kulttuuria kaikille –palvelu ja Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiö VAMLAS.

Tampereella 30.9.-1.10. pidetyn kansainvälisen lastenkulttuurifoorumin järjestämisessä, jonka teemana oli osallisuus ja lasten ja nuorten kulttuuristen oikeuksien toteutuminen.

Tapahtuman järjestivät yhteistyössä Suomen lastenkulttuurikeskusten liitto, Tampereen kaupunki, Taiteen perusopetusliitto sekä Suomen taide- ja kulttuurikasvatuksen observatorio.

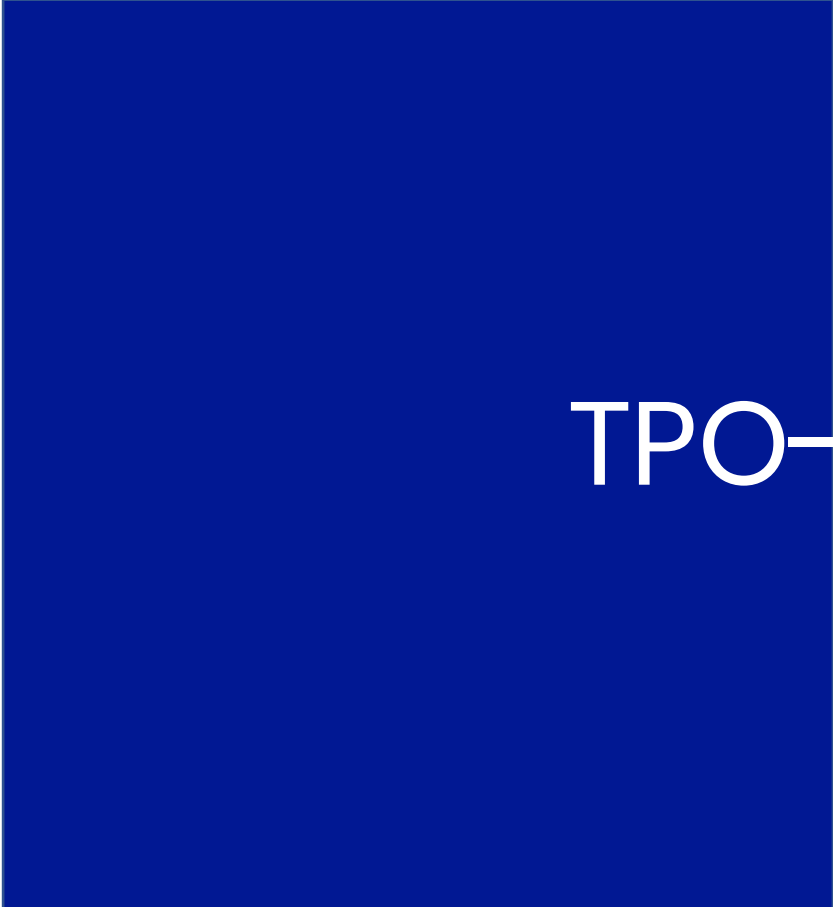
Suomen taide- ja kulttuurikasvatuksen observatoriossa, joka laati vuoden aikana taidekasvatusta ja lasten ja nuorten taide- ja kulttuuriharrastamista koskevia kannanottoja, kokosi taidekasvatusta koskevaa tutkimustietoa ja järjesti tapahtumia. Observatorion muodostavan kahdeksan toimijan kokoonpano tapasi vuoden aikana yhteensä kymmenen kertaa.

Taideyliopiston *ArtsEqual-tutkimushankkeessa*, jossa taiteen perinteistä asemaa Suomessa tulkitaan kuuden tutkimusryhmän voimin

uudelleen siten, että taide ymmärretään kaikille tasapuolisesti kuuluvana peruspalveluna, joka edistää laaja-alaisesti hyvinvointia.

TPO-liitto osallistui myös *Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry:n* järjestämiin foorumeihin.

Lisäksi TPO-liitto on *Kulttuuria kaikille – palvelua* ylläpitävän Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry:n jäsen. Kulttuuria kaikille palvelu tarjoaa tietoa ja tukea saavutettavuuden ja moninaisuuden kysymyksissä.

TPO-organisatio

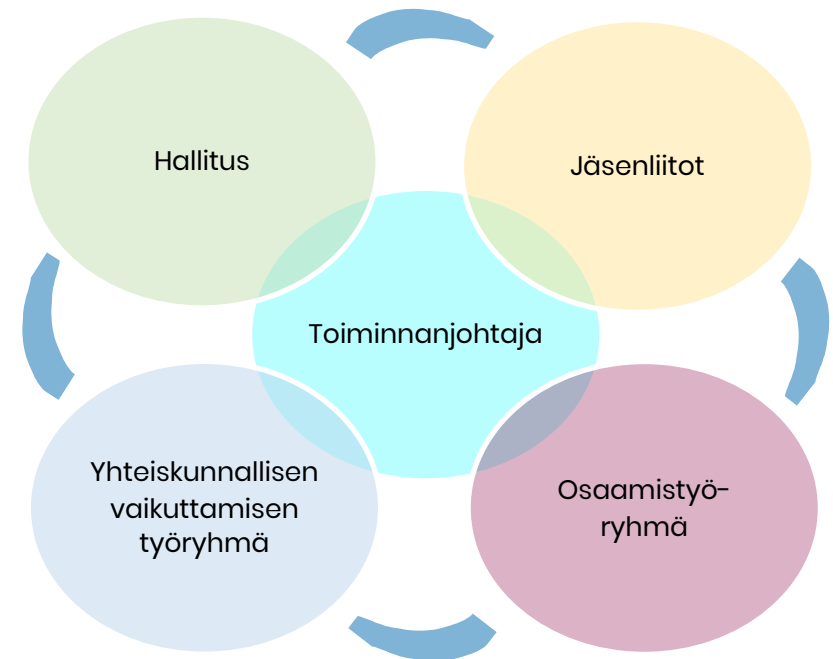
Kevyt organisaatio – monialaista osaamista

TPO-liitolla oli toimistossaan palkattuna toiminnanjohtaja sekä tuntiperusteisesti työskentelevät projektiasiantuntija ja seminaarikoordinaattori. Lisäksi Luotsit täydennyskoulutuksen toteutukseen osallistui tuntityöntekijöitä. Kirjanpidon liitto hankki ostopalveluna.

Työtä organisoidaan pitkälti jäsenliittojen edustajista koostuvien työryhmien avulla. Työryhmien kautta saadaan eri taiteenalojen osaaminen koottua saman pöydän ääreen.

Työryhmät on muodostettu tuomaan asiantuntijuutta ja sparraamaan liiton päätavoitteiden, taiteen perusopetuksen yhteiskunnallisen aseman vahvistamisen ja alan osaamisen kehittämisen, toteutumiseen tähtäävien hankkeiden onnistumista.

Toimintavuoden lopulla käynnistettiin TPO-liiton strategian laadinta. Vuoden 2020 aikana pohditaan ja visioidaan, miten liiton toiminta organisoisaa, ja mihin resurssit suunnataan, jotta voimme varmistaa, että palvelemme kenttäämme parhaalla mahdollisella tavalla.

Hallitus

Puheenjohtaja

[Minna Hyytiäinen](#) (15.5. alkaen)

[Paula Jordan](#) (15.5. asti)

Jäsenet

[Erja Haavisto](#), (15.5. alkaen) Käsi- ja taideteollisuusliitto Taito ry

[Pekka Lehtimäki](#), Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liitto ry

[Pia Poutanen](#), (15.5. asti) Suomen tanssioppilaitosten liitto STOPP ry

[Nina Rissanen](#), (15.5. asti) Suomen musiikkioppilaitosten liitto SML ry

[Sanna Saarela](#), Esittävien taiteiden oppilaitosten liitto ETOL ry

[Maami Snellman](#), (15.5. asti) Suomen sanataideopetuksen seura

[Irmeli Toiviainen](#), (15.5. alkaen) Suomen tanssioppilaitosten liitto STOPP

[Tiina Åhlgren](#), (15.5. alkaen) Suomen sanataideopetuksen seura

Varapuheenjohtaja

[Jouni Auramo](#), (10.6. alkaen) Suomen musiikkioppilaitosten liitto SML ry

[Minna Hyytiäinen](#), (10.6. asti) Käsi- ja taideteollisuusliitto Taito

Hallituksen kokouksiin osallistuivat kutsuttuina asiantuntijoina toiminnanjohtajat:

[Timo Klemettinen](#), Suomen musiikkioppilaitosten liitto ry

[Riikka Mäkikoskela](#), Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liitto ry

[Jaana Nuottanen](#), Kansalaisopistojen liitto KoL ry

[Hannele Niiranen-Mattson](#), Suomen tanssioppilaitosten liitto STOPP ry

Hallituksen sihteerinä toimi liiton toiminnanjohtaja [Viivi Seirala](#).

Hallitus kokoontui vuoden aikana seitsemän kertaa.

Yhteiskunnallisen vaikuttamisen työryhmä

Työryhmän keskeisiä tehtäviä toimintavuoden aikana oli viestinnän työkirjan laatiminen viestintätoimiston tuella, verkkosivuprojektin sparraus sekä tietopohjan ja tiedonkeruun vahvistamisen suunnittelu.

Puheenjohtaja

Kaija Kontunen-Forsblom, (15.5. alkaen) Suomen tanssioppilaitosten liitto

STOPP ry

Minna Hyytiäinen, (15.5. asti) Käsi ja taideteollisuusliitto Taito ry

Jäsenet

Erja Haavisto, (15.5. alkaen) Käsi ja taideteollisuusliitto Taito ry

Paula Jordan, (15.5. alkaen) Suomen musiikkioppilaitosten liitto ry

Pia Krutsin, (15.5. asti) Suomen sanataideopetuksen seura ry

Juha Saari, Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liitto ry

Irmeli Toiviainen, (15.5. asti) Suomen tanssioppilaitosten liitto STOPP ry

Salla Tuukkanen, (15.5. alkaen) Suomen sanataideopetuksen seura ry

Annina Ärölä, Esittävien taiteiden oppilaitosten liitto ETOL ry

Osaamistyöryhmä

Työryhmän keskeisiä tehtäviä toimintavuoden aikana oli Luotsit II - täydennyskoulutuksen ja Kestävä taiteen perusopetus -hankkeen ohjausryhmänä toimiminen.

Puheenjohtaja

Riikka Mäkikoskela, Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liitto ry

Jäsenet

Anita Koistinen, Esittävien taiteiden oppilaitosten liitto ETOL ry

Monica Martens-Seppelin, (15.5. asti) Suomen sanataideopetuksen seura

Mia Mironoff, (15.5. alkaen) Suomen tanssioppilaitosten liitto STOPP ry

Hannele Niiranen-Mattson, (15.5. asti) Suomen tanssioppilaitosten liitto STOPP ry

Irène Poutanen, (15.5. alkaen) Suomen sanataideopetuksen seura

Marja-Leena Seilo, Käsi- ja taideteollisuusliitto Taito ry

Ninni Sulva-Vakkilainen, Suomen musiikkioppilaitosten liitto SML ry

Rea Warne-Korpinen, Suomen musiikkioppilaitosten liitto SML ry

Talous

Talouden näkymiä

Tilikauden ylijäämä oli 76,33 euroa. Tulos on hyvin lähellä suunniteltua nollatulosta, joten [kauden voidaan katsoa onnistuneen](#).

[Liiton tärkein rahoitus on opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä toiminta-avustus](#), joka vuodelle 2019 oli 78 000 euroa. Lisäksi liitto sai Opetushallitukselta rahoitusta Luotsit –koulutusten järjestämiseen. Vuosille 2018-2020 myönnetty avustus on yhteensä 81 715 euroa. ELY-keskus puolestaan tukee vuosina 2018-2020 toteutettavaa Kestävä taiteen perusopetus –hanketta yhteensä 22 000 eurolla.

Liiton tulot rakentuivat toimintavuonna voimakkaasti valtion myöntämien avustusten varaan. [Avustusten korkea osuus tuloista muodostaa myös liiton talouden keskeisimmän riskin](#).

Talouden liikkumavara jäi toimintavuonna hyvin pieneksi, eikä harkinnanvaraisten tukien jatkuvuutta voida taata.

Muita tuloja liitto sai ainaostaan jäsenmaksuista, jotka kattojärjestönä toimivalla liitolla ovat vähäiset, yhteensä 4 054 euroa.

Jäsenliittojen edustajien työpanos erityisesti työryhmätyöskentelyyn osallistumalla on TPO-liitolle taloudellisesti välttämätöntä. Liitolla ei ole toistaiseksi mahdollisuutta palkata lisää henkilöstöä, joten [jäsenliittojen tarjoama työpanos lisää liiton toimintamahdollisuuksia huomattavasti](#).